

ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΤ' ΤΑΞΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Περίληψη

Η Ελλάδα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα

Το 1875, μετά από ενέργειες του Χαρίλαου Τρικούπη, καθιερώνεται «η αρχή της δεδηλωμένης». Σύμφωνα μ' αυτήν, ο βασιλιάς ήταν υποχρεωμένος να αναθέτει το σχηματισμό κυβέρνησης στον αρχηγό του κόμματος που τον υποστήριζε η πλειοψηφία της Βουλής. Μέχρι τότε ο βασιλιάς εξακολουθούσε να παρεμβαίνει στη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Στη δεκαετία του 1880 η Ελλάδα δανείστηκε χρήματα από το εξωτερικό που γρήγορα εξαντλήθηκαν. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την κατάρρευση του παγκόσμιου εμπορίου σταφίδας που ήταν το κύριο εξαγωγικό προϊόν της χώρας, οδήγησαν την Ελλάδα σε οικονομική κρίση και στην πτώχευση του 1893.

Εκτός αυτών, το ελληνικό κράτος έπρεπε να αντιμετωπίσει στο εσωτερικό του το φαινόμενο της ληστείας. Ομάδες ληστών (λήσταρχοι), δρούσαν κατά την περίοδο εκείνη στην επικράτεια προκαλώντας φόβο και ταραχές. Αποκορύφωμα ήταν η απαγωγή και η δολοφονία Άγγλων περιηγητών στο Δήλεσι της Βοιωτίας.

Το 1897 ξεσπά νέα επανάσταση στην Κρήτη. Η Τουρκία τότε κήρυξε τον πόλεμο εναντίον της Ελλάδας. Ο πόλεμος βρίσκει τους Έλληνες ηττημένους. Οι Τούρκοι εισβάλλουν στη Θεσσαλία και φτάνουν ως τη Στερεά Ελλάδα. Με τη μεσολάβηση όμως των Μεγάλων Δυνάμεων ο πόλεμος τερματίζεται και η Ελλάδα αναγκάζεται να πάρει εξωτερικό δάνειο για να πληρώσει μεγάλη αποζημίωση στους Τούρκους.

Αυτή την εποχή κυριαρχεί και το «γλωσσικό ζήτημα». Η διαμάχη δηλαδή για το είδος της γλώσσας που έπρεπε να χρησιμοποιείται επίσημα από το κράτος (δημοτική ή καθαρεύουσα). Οι λογοτέχνες μετά το 1880 χρησιμοποιούσαν τη δημοτική. Οι σημαντικότεροι από αυτούς ήταν:

Ποίηση: Κωστής Παλαμάς και Κωνσταντίνος Καβάφης

Πεζογραφία: Γ. Βιζυηνός και Αλ. Παπαδιαμάντης

Γλυπτική: Γιαννούλης Χαλεπάς

Ζωγραφική: Νικόλαος Γύζης, Νικηφόρος Λύτρας,
Γεώργιος Ιακωβίδης και Κων/νος Βολανάκης.